

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного
бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

« ____ » _____ 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародний бізнес в умовах економічної інтеграції

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**

спеціальність **292 «Міжнародні економічні відносини»**

освітня програма **«Міжнародний бізнес»**

вид дисципліни: **обов'язкова**

факультет **Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“ 29” серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к. е. н., доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії Дерід І.О.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

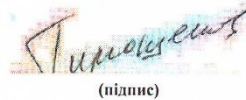
В.о. декана

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)
«Міжнародний бізнес» другого (магістерського) рівня вищої освіти

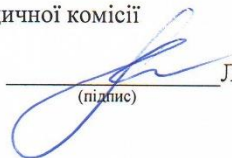

Ігор ТИМОШЕНКОВ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес в умовах економічної інтеграції» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» підготовки магістра спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у сфері міжнародної економічної інтеграції, розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів, рівнів, видів, масштабів поширення та перспектив розвитку міжнародної економічної інтеграції господарюючих суб'єктів, усвідомлення умов, які економічна інтеграція створює для міжнародного бізнесу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2.. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК4. Здатність працювати в команді

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ФК2 Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

ФК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

ФК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

ФК6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

ФК7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

ФК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юктурних змін.

ФК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

ФК11. Здатність розуміти специфіку та форми ведення міжнародного бізнесу в умовах економічної інтеграції.

ФК 14. Здатність до стратегічного управління транснаціональною корпорацією.

1.3. Кількість кредитів - 3

1.4. Загальна кількість годин - 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
<u>Денна форма навчання</u>	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-ий	1-ий
Семестр	
1-ий	1-й
Лекції	
16 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.-	год.
Лабораторні заняття	
Не заплановано	год.
Самостійна робота	
58 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	
Контрольна робота (9 годин в межах самостійної роботи)	Контрольна робота (10 годин в межах самостійної роботи)

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій

ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН 6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

ПРН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

ПРН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН 10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

ПРН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

ПРН 13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продуктивних ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків

ПРН 16. Демонструвати знання міжнародного економічного права та здійснювати міжнародний бізнес на його основі.

ПРН 17. Здійснювати аналіз міжнародного бізнесу, що реалізується в умовах економічної інтеграції.

ПРН 18. Аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).

ПРН 19. Розробляти стратегії транснаціональної корпорації.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Практичні та теоретичні підходи до дослідження міжнародної економічної інтеграції

Від практики до теорії: чому і за якою схемою створюються інтеграційні утворення, що таке інтеграційний потенціал та як вимірюють рівень інтеграції. Сутність категорії «економічна інтеграція». Сутність категорії «міжнародна економічна інтеграція». Розробка проблем міжнародної економічної інтеграції вітчизняними економістами. Зарубіжні економічні концепції і школи міжнародної економічної інтеграції.

Тема 2. Міжнародна економічна інтеграція як форма взаємодії господарюючих суб'єктів.

Основні напрямки міжнародної економічної інтеграції на мікро-, мезо- та макрорівні. Мікрорівень: стратегічні альянси, злиття та поглинання фірм, спільні підприємства, ТНК, об'єднання підприємств. Стратегії інтеграції підприємств: вертикальна, горизонтальна, діагональна та змішана інтеграція. Екстернальна та інтернальна інтеграція. Мезорівень: транскордонні регіони, міжрегіональні економічні зони, міжнародні кластери. Макрорівень: зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, політичний союз.

Тема 3. Економічний аналіз наслідків для міжнародного бізнесу вступу країн у торговельно-економічні союзи

Теорія ефектів митних союзів. Динамічні ефекти від приєднання країн до торговельно-економічних груп. Вплив інтеграційних процесів на економічне зростання. Асиметрії регіональних інтеграційних проектів.

Тема 4. Інтеграційні процеси у Західній Європі і їх вплив на міжнародний бізнес

Етапи західноєвропейської інтеграції. Основні етапи формування митного союзу в рамках ЄС. Єдиний митний тариф як інструмент торговельної політики ЄС. Інституційна система ЄС. Загальна сільськогосподарська політика ЄС. Загальна торгова політика. Економічні відносини з третіми країнами. Особливості єдиної зовнішньоторговельної політики ЄС. Проблеми розширення ЄС і його подальшого розвитку. Інтеграційні угруповання в Європі. Поточний стан виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Вплив на міжнародний бізнес України статусу асоційованого члену ЄС.

Тема 5. Інтеграційні процеси у Центрально-Східній Європі.

Інтеграційні угруповання Центрально-Східної Європи (включаючи Вишеградську групу). Перспективи приєднання країн Центральної і Східної Європи до ЄС. СНД, ГУАМ, Організації Чорноморського економічного співробітництва як інтеграційні утворення, до складу яких входить частина країн ЦСЄ. Аналіз ризиків та економічного стану країн Центрально-Східної Європи. Аналіз міжнародного бізнесу у вивчених інтеграційних утвореннях.

Тема 6. Основні напрямки інтеграції Північної та Латинської Америки.

Передумови та особливості північноамериканської інтеграції. Основні положення угоди НАФТА, позитивні і негативні ефекти НАФТА, припинення дії НАФТА та введення USMCA. Загальна характеристика латиноамериканської економічної інтеграції. Інтеграційні процеси в МЕРКОСУР. Економічна інтеграція в межах Андської групи. Інтеграційні процеси в CARICOM. Аналіз міжнародного бізнесу у вивчених інтеграційних утвореннях.

Тема 7. Особливості інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та в різних регіонах Азії.

Загальна характеристика інтеграційних тенденцій в країнах, що розвиваються. Особливості азіатсько-тихоокеанської економічної інтеграції. Асоціація країн Південно-Східної Азії (ASEAN). Інвестиційна зона ASEAN: цілі, основні напрямки створення і результати. Взаємне економічне співробітництво. АТЕС (англ. АПЕС): цілі та напрямки діяльності, організаційна структура. Торгова та інвестиційна лібералізація в АТЕС: напрямки, складності проведення та результати. Інтеграція в Центральній Азії. Інтеграція у Східній Азії. Інтеграція в Південній Азії. Інтеграція в Західній Азії. Інтеграція в Південно-Східній Азії. Аналіз міжнародного бізнесу у вивчених інтеграційних утвореннях.

Тема 8. Інтеграція на африканському континенті та БРІКС.

Економічна інтеграція в Західній Африці. Економічне співтовариство країн Західної Африки (ECOWAS). Валютне та економічне співробітництво країн Центральної Африки. Центральноафриканське валютно-економічне співтовариство (СЕМАК). Інтеграційні процеси в Південній і Східній Африці. БРІКС як особливе інтеграційне утворення країн різних континентів. Аналіз міжнародного бізнесу у вивчених інтеграційних утвореннях.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Практичні та теоретичні підходи до дослідження міжнародної економічної інтеграції	9	2	2			5	9	1					8
Тема 2. Міжнародна економічна інтеграція як форма взаємодії господарюючих суб'єктів.	9	2	2			5	9	1					8
Тема 3. Економічний аналіз наслідків для міжнародного бізнесу вступу країн у торговельно-економічні союзи	9	2	2			5	9	1					8
Тема 4.. Інтеграційні процеси у Західній Європі і їх вплив на міжнародний бізнес	9	2	2			5	9	1					8
Тема 5.Інтеграційні процеси у Центрально-Східній Європі	9	2	2			5	9	1					8
Тема 6. Основні напрямки інтеграції Північної та Латинської Америки.	9	2	2			5	9	1					8
Тема 7. Особливості інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та в різних регіонах Азії.	9	2	2			5	9	1					8
Тема 8. Інтеграція на африканському континенті та БРІКС.	9	2	2			5	8	1					7
Контрольна робота	9					9	10						10

Підготовка до екзамену	9					9	9					9
<i>Усього годин</i>	90	16	16			58	90	8				82

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практичні та теоретичні підходи до дослідження міжнародної економічної інтеграції	2
2	Міжнародна економічна інтеграція як форма взаємодії господарюючих суб'єктів. Рівні та типи міжнародної економічної інтеграції	2
3	Економічний аналіз наслідків для міжнародного бізнесу вступу країн у торговельно-економічні союзи	2
4	Інтеграційні процеси у Західній Європі і їх вплив на міжнародний бізнес	2
5	Інтеграційні процеси у Центрально-Східній Європі	2
6	Основні напрямки інтеграції Північної та Латинської Америки.	2
7	Особливості інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та в різних регіонах Азії.	2
8	Інтеграція на африканському континенті та БРІКС	2
	Усього	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість год. денна	Кількість год. заочн.
1	<ol style="list-style-type: none"> Опрацювати конспект за темою 1. Опрацювати рекомендовану літературу за темою. Оберіть із вище перерахованих питань те, що відповідає вашому номеру у списку або будь-яке, що вам подобається (питання в групі не мають повторюватися) Користуючись конспектом, додатковими джерелами та вказаною в дужках науковою статтею підготуйте доповідь у вигляді презентації на 5-7 слайдів (використання інформації зі статті обов'язкове) - надішліть її у вигляді відповіді та виступіть із нею на семінарі. 	5	8

	<p>5. За методичними поясненнями та прикладом напишіть на статтю, за якою готували презентацію, рецензію обсягом до 1 стор. пиште її від свого ім'я.</p> <p>6. Виконати письмове завдання на порівняння трактувань міжнародної економічної інтеграції</p>		
2	<p>1. Опрацювати конспект за темою 2.</p> <p>2. Опрацювати рекомендовану літературу за темою</p> <p>3. Підготуватися до відповіді на питання, винесені на семінарське заняття</p> <p>4. Обрати одне із питань, підготувати по ньому виступ із презентацією</p> <p>5. Бути готовим до обговорення інших питань</p> <p>6. Підготуйтеся до написання тесту за темою.</p>	5	8
3	<p>1. Опрацювати конспект за темою 3.</p> <p>2. Опрацювати рекомендовану літературу за темою.</p> <p>3. Підготуватися до відповіді на питання, винесені на семінарське заняття.</p> <p>4. Написати письмово відповідь за такою схемою: обрати члена Митного союзу ЄАЕС та на основі статистичних даних, наукових, аналітичних публікацій, прописати результати участі в цьому митному союзі для обраної країни.</p> <p>5. Підготуйтеся до написання тесту за темою.</p>	5	8
4	<p>1. Опрацювати конспект за темою 4.</p> <p>2. Опрацювати рекомендовану літературу за темою.</p> <p>3. Підготуватися до відповіді на питання, винесені на семінарське заняття.</p> <p>4. Написати письмово відповідь за такою схемою:</p> <p>4.1. Ознайомтеся з умовами функціонування зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, випишіть їх</p> <p>4.2. Ознайомтеся зі звітом про виконання угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Випишіть ситуацію по основним пунктам</p> <p>4.3. Надішліть відповідь</p>	5	8
5	<p>1. Опрацювати конспект за темою 5</p> <p>2. Опрацювати рекомендовану літературу за темою</p> <p>3. Підготуватися до відповіді на питання, винесені на семінарське заняття.</p> <p>4. Підготуватися до написання есе на основі прочитаних за темою статей</p>	5	8

6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати конспект за темою 6. 2. Опрацювати рекомендовану літературу за темою. 3. Підготуватися до відповіді на питання, винесені на семінарське заняття. 4. Підготуватися до написання аналітичної записки на основі прочитаних за темою статей 5. «Обрати одну з наукових публікацій, запропонованих у списку рекомендованої літератури за темою, та написати до неї наукову рецензію від свого імені. 	5	8
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати конспект за темою 7. 2. Опрацювати рекомендовану літературу за темою. 3. Підготуватися до відповіді на питання, винесені на семінарське заняття. 4. Написати есе обсягом до 3-х сторінок за запропонованою темою. 5. «Обрати одну з наукових публікацій, запропонованих у списку рекомендованої літератури за темою, та написати до неї наукову рецензію від свого імені. 	5	8
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати конспект за темою 8. 2. Опрацювати рекомендовану літературу за темою. 3. Підготуватися до відповіді на питання, винесені на семінарське заняття. 4. Написати доповідь обсягом 5–10 сторінок за темою «Причини виникнення БРІКС, характер взаємодії країн-учасниць, мета та перспективи». Оформлення: поля усі по 2 см., нумерація сторінок зверху праворуч, оформлення списку використаних джерел за вимогами ДСТУ 8302:2015, посилання в квадратних дужках. Використати не менше трьох джерел. Структура: титульний аркуш, зміст, вступ, пункти основної частини, висновки, список використаних джерел. 5. Обрати одну із наукових публікацій, запропонованих у списку рекомендованої літератури за темою, та написати до неї наукову рецензію від свого імені. 	5	7
9	Виконання контрольної роботи	9	10

10	Підготовка до екзамену	9	9
	Разом	58	82

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота, на виконання якого передбачено час із загального обсягу самостійної роботи студента.

Обсяг роботи має становити 10-15 аркушів, надрукованих Nimes New Roman, 14, інтервал 1,5, із зазначенням використаних джерел та наявністю посилань на них (посилання надаються у квадратних дужках по тексту, наприклад [4, с. 55]). Список використаних джерел має складатися не менше ніж із 10 джерел, зазначених в алфавітному порядку або в порядку згадування. Більшість джерел мають бути новими. Робота повинна містити аналіз поставленої проблеми на основі існуючих даних, думок експертів, власних суджень та висновків студента.

Орієнтовна структура контрольної роботи :

1. Розкрийте основні положення згідно вашого вашої теми (теоретична частина питання)
2. Покажіть основні результати, проблеми, перспективи (практична частина питання)
3. Сформулюйте власний висновок, рекомендації, оцінку проблем та перспектив (творчо-наукова частина питання)

Максимальний бал можна отримати лише за виконання вимог до оформлення, давши відповідь на поставлене питання (проаналізувавши проблему), обов'язково із зазначенням власної думки та висновків.

Тема для кожного студента індивідуальний, її можна обрати самостійно або буде призначено викладачем.

Список використаних джерел оформлюється з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання за освітньою компонентою

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання
ПРН 1.	Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.	Дискусія, самостійний пошук інформації, робота в команді над генеруванням ідей, їх презентація, ознайомлення із сучасними науковими публікаціями за темою, написання рецензій на публікації
ПРН 2.	Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій	Лекція; пошук джерел інформації; аналіз діяльності різних міжнародних інтеграційних утворень
ПРН 3.	Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.	Пошук джерел інформації, в тому числі в іноземних джерелах, написання доповідей, дискусія, пошук відповідей на проблемні питання
ПРН 5.	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.	Дискусія, самостійний пошук інформації, робота в команді над генеруванням ідей, їх презентація
ПРН 6.	Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.	Пошук інформації в законодавчих актах; вивчення законодавчих актів з питань інтеграції; готувати аналітичні записки; порівняльні таблиці
ПРН 7	. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.	Виконання завдань в ході самостійної роботи студента, включаючи пошук джерел інформації; підготовка доповідей; вивчення наукових статей щодо стратегічних цілей інтеграції
ПРН 8.	Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку,	Підготовка презентацій та доповідей, виклад своєї думки; дискусії здатності

	пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.	інтеграції поглибити та нівелювати дисбаланси глобального розвитку
ПРН 10.	Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.	Вивчення досвіду міжнародних стратегічних альянсів та транскордонних кластерів в передачі технологій
ПРН 11.	Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.	Дискусії щодо здатності міжнародної економічної інтеграції вирішити соціальні та економічні проблеми людства
ПРН 12.	Визначати гео економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.	Вивчення публікацій практиків, виконання практичних завдань, презентація їх результатів перед аудиторією
ПРН 13.	Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продуктивних ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків	Вирішення ситуаційних аналітичних задач на лекціях та семінарах та практичних заняттях, пошук необхідної інформації у відповідних джерелах; розбір ефектів від вступу в митні союзи
ПРН 16.	Демонструвати знання міжнародного економічного права та здійснювати міжнародний бізнес на його основі.	Вивчення законодавчих актів в площині міжнародної інтеграції
ПРН 17.	Здійснювати аналіз міжнародного бізнесу, що реалізується в умовах економічної інтеграції.	Вивчення причин, з яких міжнародна інтеграція вигідна для міжнародного бізнесу. Вивчення наслідків міжнародної економічної інтеграції для міжнародного бізнесу
ПРН 18.	Аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).	Лекції, написання есе з питань міжнародної економічної інтеграції
ПРН 19.	Розробляти стратегії транснаціональної корпорації.	Лекції, пошук інформації, дискусії щодо інтеграційних стратегій ТНК, підготовка студентами доповідей та їх презентування

8. Методи контролю

У даному курсі дисципліни використовуються наступні форми контролю:

відповіді на семінарських заняттях;

перевірка виконання письмових робіт в рамках самостійної роботи студента (надсилаються через платформу Moodle);

перевірка написання контрольної роботи;

підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота									Екзамен	Сума	
								Разом			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Контрольна робота	60	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	20			

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінки успішності та результатів навчання

1. За кожне семінарське заняття встановлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати, виконавши усі запропоновані завдання докладно та без помилок. Зазвичай сюди входить відповідь на запитання, винесене на обговорення на семінарське заняття, або виступ з обговорення наукових публікацій, вивчення яких винесене в самостійну роботу студента, виконання письмового завдання, винесеного на самостійну роботу, а також чіткі короткі відповіді студента на додаткові питання викладача в межах, винесеної на обговорення теми. Якщо студент плутано та неповно відповідає на основне питання, не відповідає на додаткові питання – його бал знижується. Підвищити його студент може, проявляючи подальшу активність на семінарі, відповідаючи на питання, поставлені іншим студентам, якщо ті не знають відповіді.
2. У курсі дисципліни передбачено 1 контрольну роботу. Контрольна робота виконується вдома та має низку вимог до оформлення, в основі роботи – пошук інформації для повної аргументованої відповіді на поставлене проблемне питання. Виконання всіх вимог і наукова цінність роботи дає максимальний бал.
3. Підсумком вивчення дисципліни є складання письмового екзамену. Макет білету та приклад білету надається студентам заздалегідь. Біля кожного завдання в екзаменаційному

білеті проставлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати за наявності чіткої, правильної відповіді. Перше питання передбачає розгорнуту відповідь і оцінюється від 20 до 0 балів в залежності від повноти, правильності та обґрунтованості відповіді. Відповіді на друге та третє питання не передбачають розгорнення. Головним критерієм оцінювання тут є вірність відповіді, її чіткість. Максимально за відповідь на кожне з цих питань можна одержати 10 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Матюшенко І. Ю. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції : навч. посібн./ І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. Х.: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2015. 504 с.
2. Резніков В.В. Формування комплексного підходу щодо вдосконалення державного регулювання механізму міжнародної інтеграції України. Харків: Екограф, 2011. 168 с.
3. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / Євчак Ю.Б., Зарді А., Лазур Я.В., Очкаї Д., Санченко А.Є., Сошников А.О., Устименко В.А., Фетько Ю.І. / за заг. ред. В.А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А.К., Санченко А.Є. К., 2020. 152 с.
4. Філософія інтеграції: Монографія / За заг. ред. В.Д.Бондаренка, Ф.Г.Ващука. Ужгород: ЗакДУ, 2011. 544 с.
5. Balassa B. The Theory of Economic Integration. Routledge Revivals.1961. 304 p.

Додаткова література

6. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 17-ої регіон. наук.-практ. конференції. 14 травня 2020 року, м. Дніпро/ За аг. ред.. Л.Л.Прокопенка. Д.:ДРІДУ НАДУ, 2020. – 392 с.
7. Варламова М.Л., Ковальова О. І., Козачишина А. С., Лясковець К. К.. Особливості інтеграційних процесів країн НАФТА. *Економіка і організація управління* . 2021. № 2 (42) . С. 66-75
8. Галушка К.Ю., Дерід І.О. Специфіка регіональної інтеграції країн із різним ступенем забезпеченості природними ресурсами: аналіз країн Середнього Сходу та Північної Африки. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016.№10. URL:<http://global-national.in.ua/issue-10-2016>
9. Грищенко Є.С., Скоробогатова Н.Є. Теоретичні аспекти визначення сутності міжнародної економічної інтеграції. *Економічний аналіз*. 2016. Т. 24. №1. С. 16-21. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecan_2016_24\(1\)_4](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecan_2016_24(1)_4)
10. Дерід І.О. Міжнародний бізнес в умовах економічної інтеграції : методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини», освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес», другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 72 с.
11. Концепція євроменеджменту як складова міжнародної інтеграції України: монографія / ред. док. екон. наук, професора І.О. Кузнецова. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 138 с.
12. Міжнародні економічні та суспільні відносини: стан, проблеми, перспективи розвитку: монографія /за ред. Л.М. Савчук, М.В.Корнєєва. – Дніпро: Пороги, 2021. – 488с.
13. Назаров М.І., Макаренко О.Я. Сучасний стан інтеграційних процесів у світі. *ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО*. 2018. Вип. 18. С. 57-65. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/18_ukr/9.pdf
14. Риндзак О.Т. Міжнародна економічна інтеграція у системі чинників у системі чинників державної міграційної політики. *Глобальні та національні проблеми економіки*.2015. Вип. 3. С. 655-660.

15. Черних В.В. Міжнародні кластери: економічна сутність і класифікація. . *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2014. В. 118 (ч.1). С. 203-213.
16. Balassa B. Economic integration among developing countries. *World Bank Reprint Series: Number* *Thirty*. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/634101468183540222/pdf/REP30000Econom0developing0countries.pdf>
17. DIFFERENT PATHS TO ECONOMIC INTEGRATION IN EUROPE AND ASIA. *Asian Development Bank Institute*. 2019. №1063. URL: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/546911/adb-1063.pdf>
18. Economic Integration in Asia and Europe: Lessons and Policies/ Edited by Sang Chul Park, Chul Ju Kim, Farhad Taghizadeh-Hesary, and Pitchaya Sirivunnabood. Asian Development Bank Institute. 2021. 687 p. URL: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/723506/adb-book-economic-integration-asia-europe-lessons-policies.pdf>
19. López Camargo, Carvajal A. The Trade Effects of Regional Agreements and Economic Integration Processes in Europe, South America, and North America. *Latin American Journal of Trade Policy* 8 (2020). URL: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/7863570.pdf>
20. Tejedor Estupiñán, Joan Miguel THEORIES AND METHODS OF REGIONAL INTEGRATION AND FREE TRADE AGREEMENTS. *Revista de Economía Mundial*, 2017. núm. 47. pp. 223-241
21. Pinelopi Koujianou Goldberg, Tristan Reed. Income Distribution, International Integration and Sustained Poverty Reduction. *Yale University, CEPR, and NBER 2World Bank Development Research Group*. 2020. URL: http://www.econ.yale.edu/~pg87/Poverty_market_size.pdf
22. Jeffrey Schott, Gary Hufbauer, Sherman Robinson, Raul Hinojosa-Ojeda, and Euijin Jung. The Future of North American Economic Integration. URL: <https://www.piie.com/commentary/speeches-papers/future-north-american-economic-integration>.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Звіти про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu/zviti-pro-vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu>
2. Кулеба Д.: Нові можливості для українського бізнесу в ЄС та інвестиції – головний пріоритет європейської інтеграції у 2020 році. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/dmitro->

kuleba-novi-mozhливosti-dlya-ukrayinskogo-biznesu-v-yes-ta-investiciyi-golovnij-prioritet-
yevropejskoyi-integraciyi-u-2020-roci

3. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>
4. Africa REGIONAL INTEGRATION INDEX (ARII) PLATFORM. URL: <https://arii.uneca.org/>
5. An official website of the European Union. URL: https://european-union.europa.eu/index_en
6. BRICS INFORMATION PORTAL URL: <http://infobrics.org/>
7. INDEX OF ECONOMIC INTEGRATION IN THE ASIA-PACIFIC URL: <https://pecc.org/state-of-the-region-reports/294-2021-2022/915-chapter-3-index-of-economic-integration-in-the-asia-pacific>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обмежень освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom можуть проводитися всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформах <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1978>) та Zoom можуть проводитися практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи, можливе написання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом;

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної та заочної форми навчання надається можливість скласти **екзамен дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародний бізнес в умовах економічної інтеграції», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1978>